

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE SOCIOLOGIE, ASISTENTA SOCIALA SI RESURSE UMANE
1.4 Domeniul de studii	Asistență socială
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Asistență socială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Asistența socială a persoanelor delincvente				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. CARMEN DANIELA PALAGHIA				
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tip de evaluare*	E
				2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E - Examen / C - Colocviu / V - Verificare

**OB - Obligatoriu / OP - Opțional / F - Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/ laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					0
Examinări					9
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

Sociologia devianței, sociologiadelincvenței; psihologie judiciară
--

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	On-site
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	On-site

6. Obiective

OBIECTIV GENERAL: proiectarea și realizarea de diagnoze și proiecte socio-juridice din perspectiva diverselor forme de reacție socială cu privire la fenomenul devianței sociale nepenale sau penale, cu accent pe consilierea în asistența socială și de reabilitare / incluziune socială având drept scop prevenirea și controlul devianței, delincvenței și infracționalității.

OBIECTIVE SPECIFICE: la finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:

- explice conceptele, teoriile și metodele de evaluare și intervenție psihosocială în vederea reducerii riscurilor apariției fenomenului deviant în sens larg;
- descrie principalele forme de reacție socială împotriva fenomenului deviant-delinvențional adecvate ariilor problematice în care s-ar afla persoane, grupuri și comunități;
- utilizeze strategii și planuri alternative de reabilitare socială – supraveghere și asistență socială specifice sistemului corecțional.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- C6.1. Identificarea metodelor și tehnicilor adecvate de comunicare cu beneficiarii;
- C6.2. Explicarea și interpretarea strategiilor de reintegrare socială a grupurilor vulnerabile.
- CT1. Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale;
- CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipa transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional;
- CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de dezvoltare personală și profesională în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Raportul dintre sociologia devianței / sociologia delincvenței și criminologie: analize comparative		
Tabloul psihosocial al devianței / delincvenței / infracționalității - perspectiva criminologiei clinice		
Modele de reacție socială cu privire la fenomenul devianței sociale nepenale și penale		
Strategii de prevenire a devianței sociale nepenale și a devianței sociale penale/ infracționalitatea		
Prevenirea și controlul devianței școlare - rolul Instanțelor de socializare-educație și control social		
Estimarea și managementul riscului deviant-delinvențional - rolul instanțelor de socializare-educație și control social		
Estimarea și managementul riscului de reitere a comportamentului delinvențional/ infracțional (recădere/ recidivă) - rolul comunitar al structurilor teritoriale de probațiune.		
Deficiența mintală și riscul criminogen - perspectiva psihiatriei medico-legale clinice / psihiatria forensică/ socială		
Dependența de substanțe psihoactive/ comportamentul adictiv și riscul criminogen		
Estimarea conduitei victimale în cadrul evaluării psihosociale realizată pentru agresor. Repere pentru protecția victimelor unor categorii de infracțiuni		
Planificarea și managementul executării pedepsei cu închisoarea - rolul serviciului de asistență psihosocială, al serviciului educativ și de formare profesională în colaborare cu domeniul cultural-religios		
Desistarea (infracțională) primară/ secundară/ terțiară - pregătirea pentru liberare, supravegherea postliberatorie și asistența postpenală		

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Programul „Reducerea riscului de recidivă după închisoare”/ RRR		
Dileme etice în activitatea de evaluare, supraveghere, asistare și reabilitare socială a persoanelor și grupurilor care manifestă conduite deviante / delincvenționale / infracționale		

Bibliografie

Referințe principale:

1. Barbu, Alina; Geamănu, Radu Florin (coord.) și colab. 2021. Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentarii și jurisprudență. Universul Juridic.
2. Cusson, Maurice. 2006. Prevenirea delincvenței. Editura Gramar.
3. Durnescu, Ioan. 2024. Groupwork. Strategies and Tools for Engaging with Justice-Involved Individuals. European Strategies Consulting.
4. Durnescu, Ioan. 2020. Abilități corecționale de bază. București: Ars Docendi.
5. Durnescu, Ioan; Lewis, Sam; McNeill, Fergus; Raynor, Peter; Vanstone, Maurice. 2009. Reducerea riscului de recidivă după închisoare. București: Lumina Lex.
6. *** Manual de probațiune. 2017. Proiectul „Consolidarea capacității sistemului românesc de probațiune de a furniza servicii eficiente alternative închisorii”. Programul RO 23 „Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate. Proiect finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014.
7. Mihăilă, M.-M.; Gavriliuță, C.; Dughi, T.; Rad, D. 2025. The paradigm of Desistance and Correctional Interventions: Interdisciplinary Approach to Relapse Risk Reduction in Sexual Offenders, in Interdisciplinary Social Research in Economics, Environment, Education, and Philosophy. Societies 2025, 15(4), 112; doi: <https://doi.org/10.3390/soc15040112>.
8. Mureșan, C. (2020). Sociologia populației carcerale și reintegrarea socială a foștilor deținuți. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
9. Mihaiu, Simona. 2021. Criminalitatea violentă. București: Pro Universitaria.
10. Lefterache, Lavinia Valeria și colab. 2021. Justitia penală în cazul minorilor. Editura Hamangiu.
11. Palaghia, Carmen. 2016. Dimensiuni ale devianței școlare. De la identificare la prevenție. Editura Pro Universitaria.
12. Poledna, S., Sandu, M., Berne, A. L., Foca, L., Palaghia, M. 2009. Manual de formare profesională privind lucrul cu persoanele condamnate care urmează să se libereze din penitenciar. București: Lumina Lex.
13. Rădulescu, M. Sorin. 2010. Sociologia devianței și a problemelor sociale. București: Lumina Lex.
14. Sandu, Maria. 2021. Desistance and victim protection in Romania: collaboration between probation and prison from the perspective of the programme “Reducing the Risk of Relapse”, Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă). Sociologie și Asistență Socială.
15. Sandu, Maria. 2025, 2017. Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența post-penală. București: Pro Universitaria.

Referințe suplimentare:

16. Alexandrescu, Maria. 2022. Studii de sociologia educației. Educația familială și educația școlară. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
17. Bujorean, Elena. 2017. Violența simbolică în școală. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Din Iași.
18. Chantraine, G., 2004, Par-delà les murs. Expériences et trajectoires en maison d'arrêt, 1-re édition, Presses Universitaires de France.
19. Iacobuță, Alecu Ioan. 2006. Criminologie. Iași: Editura Junimea.
20. Durnescu, I. 2011. Probațiunea. Teorii, legislație și practică. Iași: Polirom.
21. Durnescu, Ioan. 2009. Asistența socială în penitenciar. Iași: Polirom.
22. Kalmthout, Anton M. Van (edit.), Durnescu, Ioan. (trad.). 2004. Reintegrarea socială și supravegherea infractorilor în opt țări europene. Craiova: SITECH.
23. Mihăilă, M.-M. (2025). Trauma-informed interventions in probation: a framework for ethical supervision and sustainable desistance. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 395-407. <https://doi.org/10.47577/tssj.v73i1.13069>
24. Mihăilă, M.-M. (2025). Desistance and correctional interventions: a comparative analysis of theoretical approaches and practical outcomes in criminal justice systems. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 408-420. <https://doi.org/10.47577/tssj.v73i1.13067>
25. Mihăilă, M.-M. (2025). Reframing domestic violence through a trauma-informed lens: integrative interventions for healing and empowerment. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 421-433. <https://doi.org/10.47577/tssj.v73i1.13070>
26. Mihăilă, M.-M. (2025). Desistance and victim protection: a narrative review of intersecting pathways in criminal justice reform. Technium Social Sciences Journal, 73(1), 434-447. <https://doi.org/10.47577/tssj.v73i1.13068>
27. Mihăilă, Maria Marinela. 2018. „Medical-legal and social premises regarding the individualization of the of taking and performing safety measures which have a medical character and apply to psychiatric and no psychiatric patients”/ „Premise medico-legale și sociale privitoare la individualizarea regimului de luare și executare a măsurilor de siguranță cu caracter medical aplicabile pacienților psihiatrici și non-psihiatrici”, în Journal of Forensic Research. J Forensic Res 2018, 9:1.
28. Mihăilă, Maria Marinela și Ion Copoeru. 2013. Ghidul dilemelor etice întâlnite frecvent în activitatea de probațiune. Ministerul Justiției & Konrad Adenauer Stiftung, Rule of Law Program Soth East Europe.
29. Năstasă, Diana. 2013. Dincolo de gratii. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
30. Palaghia Carmen. 2020. „Fenomenul de bullying și cyberbullying în contextul actual”, în Revista de Asistență Socială, Nr. 2/2021.
31. Sandu, Antonio. 2017. Construcția socială a profesiei de consilier de probațiune. Iași: Lumen.
32. Sandu, Maria. 2016. „The Victim’s Perspective in Psychosocial Assessment of the Agressional Behaviour”. Volumul conferinței SPECTO Timișoara.
33. Sandu, Maria. 2008. „Asistența socială a persoanelor deviante”, suport de curs, în Petru Bejan (coord.). Comunicare și relații publice. Asistență socială, suport de curs pentru învățământ la distanță. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
34. Schiacu, Valentin, Canton, Rob (coord.). 2008. Manual de probațiune, București: Euro Standard.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Devianța, delincvența și infracționalitatea – definire și analiză conceptuală		
Devianța școlară – strategii de prevenire și control		
Delincvența juvenilă vs infracționalitate juvenilă – strategii de prevenire și control		
Evaluarea prezentențială în cazul persoanelor care săvârșesc infracțiuni – referatul de evaluare pentru minori / raportul de evaluare pentru majori		
Supravegherea în comunitate a persoanelor care săvârșesc infracțiuni. Managementul de caz – planul de supraveghere		
Asistarea psihosocio-juridică în sistemul de probațiune. Managementul de caz – planul de supraveghere și asistare socială		
Evaluarea riscului agresional și asistarea persoanelor cu deficiențe mintale		
Evaluarea riscului agresional și asistarea persoanelor care manifestă comportament adictiv		
Munca în folosul comunității – măsură/ obligație în cadrul sancțiunilor comunitare aplicabile persoanelor majore		
Protecția victimelor unor categorii de infracțiuni prin intermediul sistemului corecțional în parteneriat public-privat		
Negocierea disputelor/ medierea conflictelor (medierea victimă-agresor) în cadrul birourilor de mediere		
Pregătirea pentru liberare – rolul asistentului social din unitatea penitenciară / centrele de detenție / centrele educative în colaborare cu serviciul de probațiune în reabilitarea socială din cadrul programului „Reducerea riscului de recidivă după închisoare” – RRR		
Supravegherea și asistența postpenală – rolul consilierului de probațiune și al asistentului social specializat în supravegherea / monitorizarea comunitară din perspectiva programului „Reducerea riscului de recidivă după închisoare” – RRR		
Asistența familială, grupul de suport și comunitatea terapeutică în cadrul programului „Reducerea riscului de recidivă după închisoare” – RRR		

Bibliografie

1. Analele Universitatii 'Alexandru Ioan Cuza' din Iasi. Sociologie si Asistenta Sociala (Serie noua).
2. *** Ghid de practici instituționale în instrumentarea cauzelor cu minori (2005), Asociația Alternative Sociale, Iași.
3. Ban Emilian. 2014. Probleme sociale în România și delincvența juvenilă, Editura Pro Universitaria.
4. Bălan, C., & Neagu, A. 2017. Educația și reintegrarea socială a minorilor în conflicte cu legea. Editura Didactică și Pedagogică.
5. ICJC 2018 International Criminal Justice Conference (<https://www.icjc2018.com>); 2nd International Criminal Justice Conference Community Sanction Kiev, Ukraine, September 2019 (<https://www.facebook.com/events/2436927366383089>).
6. Gîrleanu-Soitu, Daniela. 2008. „Negociere și medierea conflictelor în asistența socială” suport de curs, în Asistență Socială, (coord. ID: prof. univ. dr. Petru Bejan), Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași.
7. Hazan, A., & Grigorescu, A. 2019. Probațiunea în sistemul de justiție din România. Editura Universul Juridic.
8. Ionescu, M. 2020. Intervenția religioasă în reintegrarea postpenală: Rolul preotului misionar.
9. Legea nr. 252 din 2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, actualizată.
10. Legea nr. 254 din 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.
11. Legea nr. 211 din 2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, actualizată.
12. Legea nr. 217 din 2003 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, actualizată.
13. Legea nr. 143 din 2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, actualizată.
14. Munteanu, D. 2019. Psihologia delincvenței juvenile. Editura Trei.
15. Mihăilă, Maria Marinela. 2016. „The Parental Responsibility and the Religious Values Transmission through Family” / „Responsabilitatea parentală și transmiterea familială a valorilor religioase”, în Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (serie nouă) „Sociologie și Asistență Socială”, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Tom IX/Nr. 1 din 2016, pp. 7-18.
16. Palaghia, Carmen. 2016. Dimensiuni ale devianței școlare. De la identificare la prevenție. Editura Pro Universitaria.
17. Programul „Reducerea Riscului de Recidivă”, în Poledna, S., Sandu, M., Berne, A. L., Foca, L., Palaghia, M. 2009. Manual de formare profesională privind lucrul cu persoanele condamnate care urmează să se libereze din penitenciar. București: Lumina Lex.
18. Rădulescu, M. 2014. Soluții educaționale pentru minorii delincvenți: Modele internaționale. Editura Humanitas.
19. Rusu, C. 2018. Politici publice pentru protecția minorilor în conflict cu legea. Editura Polirom.
20. Sandu, Maria. 2025, 2017. Reacția socială împotriva criminalității. Supravegherea și asistența post-penală. București: Pro Universitaria.
21. Sandu, Maria. 2016. „The Victim's Perspective in Psychosocial Assessment of the Aggression Behaviour”. Volumul conferinței SPECTO Timișoara.
22. Schiacu, Valentin, Canton, Rob (coord.). 2008. Manual de probațiune, București: Euro Standard.
23. Stoica, A. 2020. Justiția penală pentru minori. Măsuri educaționale și reabilitare. Editura Lumen.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- unități de învățământ public / învățământ special și special integrat (Ministerul Educației);
- centre/ module integrate pentru minorii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal (Ministerul Muncii și Solidarității Sociale);
- structurile teritoriale de probațiune: servicii de probațiune și sediile secundare ale acestora (Direcția Națională de Probațiune din Ministerul Justiției);
- centrele educative pentru minori (Administrația Națională a Penitenciarelor din Ministerul Justiției);
- centrele de detenție pentru minori (Administrația Națională a Penitenciarelor din Ministerul Justiției);
- unitățile penitenciare (Administrația Națională a Penitenciarelor din Ministerul Justiției);
- unități sanitare - neuro-psihiatrie / forensică/ psihiatrie socială (Ministerul Sănătății);
- centre de sănătate mintală/ de prevenire, evaluare și consiliere antidrog;
- organizații neguvernamentale (ONG) având competență în domeniul reabilitării și incluziunii sociale a populațiilor vulnerabile sau / și în situație de risc deviant-delincvențional / infracțional;
- furnizori și servicii medico-sociale organizate pe lângă Biserică: asistență socială specializată și filantropie.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă	Pondere (min. 30%)	70
------------------------	--------------------	----

Curs	Forma de evaluare			Verificare orală
	Pondere			10
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Nu
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Verificare orală periodică	90	Nu
Autoevaluare		10	Nu	
Seminar / Laborator	Forma de evaluare			Verificare mixtă
	Pondere			90
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			Da
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Proiect	50	Da
		Verificare orală periodică	20	Da
		Verificare practică periodică	20	Da
Autoevaluare		10	Da	

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)

10.4 Standard minim de performanță

Data completării, **Titular de curs,** **Titular de seminar,**
Conf. Dr. MARIA MARINELA MIHAILA **Lect. Dr. CARMEN DANIELA PALAGHIA**